

Persmededeling

Kolenwasserij van Beringen : dossier ingediend voor de Europese campagne *“The Seven Most Endangered”*

Toen de Limburgse mijnen sloten besloot de Vlaamse Overheid om minstens één mijn zo volledig mogelijk te bewaren. Dat werd de mijn van Beringen omdat daar de meeste relevante gebouwen en installaties nog aanwezig waren. De steenkoolmijn van Beringen werd op 22 december 1993 wettelijk beschermd. Het was daarmee de grootste beschermde zone in Vlaanderen en toen ook de grootste bescherming van mijnnerfgoed in Europa.

Op 19 december 1994 werd ook de kolenwasserij wettelijk beschermd als monument: "de kolenwasserij en -zeverij inclusief het toebehoren; dit alles met inbegrip van de uitrusting onroerend van aard en/of bestemming [...] o.a. leidingen, verbindingen, passerellen, transportbanden, machines, werktuigen, alle toebehoren inherent aan de werking, zoals mechanische, elektrische, elektro-mechanische, elektronische, hydraulische onderdelen, controle- en regeltoestellen, enz..."

Daarmee werd een uniek complex in principe voor de toekomst veilig gesteld en was Vlaanderen een toonvoorbeeld voor andere mijnregio's in Europa.

Een kolenwasserij en -zeverij is het belangrijkste en het meest vitale bovengronds productiegebouw van een steenkoolmijn.

Hier worden de steenkolen die uit de ondergrond komen gescheiden van de steen- en andere afval en gesorteerd. Het 'wassen' van de steenkool gebeurt in een bad met een zware vloeistof, waarvan het soortgelijk gewicht gelegen is tussen dat van de stenen en de steenkool. De zuivere steenkool blijft bovendrijven, de stenen zinken naar de bodem waar ze met schraapbakken verwijderd worden. Ook het steenkoolstof, het 'slik' wordt via een 'flottatieproces' gerecupereerd, gefilterd in vacuümfilters, gedroogd in een droogtoren en opgevangen in een centrifugaal-apparaat (de 'cycloon').

De kolenwasserij staat op metalen pijlers ('poten') waar de treinsporen onderdoor lopen, zodat de wagons automatisch gevuld kunnen worden.

Bij de kolenwasserij hoorde ook een gespecialiseerd laboratorium om voortdurend de kwaliteit van de afgeleverde producten te controleren, o.m. de geschiktheid van de steenkolen voor de cokesfabrieken.

De kolenwasserij van Beringen is de grootste getuige van de industriële geschiedenis van ons land en één van de laatste grote kolenwasserijen in West-Europa.

Ondanks haar belang en beschermde status lopen er thans gesprekken om grote delen van het complex te slopen.

Door de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie en lokale organisaties werd in het verleden reeds herhaaldelijk gewezen op het unieke belang van deze kolenwasserij - echter telkens zonder antwoord te ontvangen van de bevoegde overheden.

Zopas diende de Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie een uitgebreid dossier over de kolenwasserij in voor de Europese campagne "*The 7 Most Endangered*".

Dit is een campagne die Europa Nostra, de Europese koepel van erfgoedorganisaties voert met de ondersteuning van het European Investment Bank Institute (EIBI) en de Council of Europe Development Bank als associate partner, en dat gefinancierd wordt onder het Creative Europe programme van de Europese Unie.

Daarmee werd een belangrijke procedure op Europees niveau opgestart

Na grondig onderzoek van het dossier, adviezen van allerhande experten, en jurering zullen er uiteindelijk begin volgend jaar zeven dossiers weerhouden worden, die dan op inhoudelijke en praktische steun kunnen rekenen voor de redding en herbestemming van de sites. Deze steun kan bv bestaan uit concrete voorstellen bij het vinden van nieuwe en haalbare alternatieven; technische steun bij onderzoek naar en de evaluatie van alternatieven; financieel advies en bemiddeling bij het streven naar Europese tussenkomsten; hulp bij het zoeken naar private of publieke financiële steun en (aanvullende) investeringen binnen Europese programma's; capaciteitsopbouw; enz...

We weten dat er voor deze campagne heel wat gegadigden zijn, en dat ons dossier zal moeten opboksen tegen tientallen dossiers uit andere Europese landen.

Maar van één ding zijn we zeker: in de loop van volgende maanden zullen heel wat experten zich over de problematiek van de kolenwasserij van Beringen buigen.

En zal de kolenwasserij van Beringen zich op Europese belangstelling kunnen verheugen.

Intussen duimen wij op de afloop.

Meer informatie, illustraties en schema's, vindt U op volgende webpagina:

<http://industrieelerfgoed.be/site/Kolenwasserij-steenkoolmijn-Beringen>

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw werd in 1978 opgericht en is de oudste landelijke vereniging voor industrieel erfgoed op het continent. Zij is het platform van vrijwilligers en vrijwilligersverenigingen in Vlaanderen.

Volgend jaar, het *Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed*, viert zij haar 40^e verjaardag.

Zij wil daarom het Vlaams industrieel erfgoed tijdens dat jaar speciaal in de kijker zetten - in eigen land en binnen Europa